

TABLE OF CONTENTS

Preface	vii
Introduction	
Reconnecting the Twentieth-Century Histories of Southeastern Europe <i>John R. Lampe</i>	1
A Guide to Further Reading	15
1 Charisma, Religion, and Ideology: Romania's Interwar Legion of the Archangel Michael	19
<i>Constantin Iordachi</i>	
Sources	43
2 "We Were Defending the State": Nationalism, Myth, and Memory in Twentieth-Century Croatia	54
<i>Mark Biondich</i>	
Sources	73
3 Young, Religious, and Radical: The Croat Catholic Youth Organizations, 1922–1945	82
<i>Sandra Prlenda</i>	
Sources	97
4 Common Heroes, Divided Claims: IMRO Between Macedonia and Bulgaria	110
<i>James Frusetta</i>	
Sources	121
5 How to Use a Classic: Petar Petrović Njegoš in the Twentieth Century	131
<i>Andrew B. Wachtel</i>	
Sources	148

Table of Contents

6	“The Happy Child” As an Icon of Socialist Transformation: Yugoslavia’s Pioneer Organization	154
	<i>Ildiko Erdei</i>	
	Sources	172
7	Popular Culture and Communist Ideology: Folk Epics in Tito’s Yugoslavia	180
	<i>Maja Brkljačić</i>	
	Sources	200
8	Sounds and Noise in Socialist Bulgaria	211
	<i>Rossitza Guentcheva</i>	
	Sources	227
9	Greater Albania: The Albanian State and the Question of Kosovo, 1912–2001	235
	<i>Robert C. Austin</i>	
	Sources	248
10	Struggling with Yugoslavism: Dilemmas of Interwar Serb Political Thought	254
	<i>Marko Bulatović</i>	
	Sources	269
11	Communist Yugoslavia and Its “Others”	277
	<i>Dejan Jović</i>	
	Sources	291
	List of Contributors	303
	Index	305

INDEX

- Action Française 24
Agitprop 156, 175 (n. 9)
Agreement (*Sporazum*) of 1939 60, 78
(n. 26), 264, 265–266, 282
Albanian Socialist Party 243
Aleksandar, King of Yugoslavia
(Karadjordjević) 6, 59, 83, 85, 131,
138, 143, 192, 254–255, 260–263,
274 (n. 15)
Aleksandrov, Todor 113, 115, 119, 130
(n. 49)
Andrić, Ivo 139–140, 149
Antemurale Christianitatis 84
Antifascist Council of the National
Liberation of Croatia, (ZAVNOH)
190
anti-Semitism 19, 25–26, 28, 35, 52
(n. 28), 67, 70, 75, 96, 108 (n. 58)
“anti-socialist forces” 279
Antonescu, General Ion 40
Antonov-Chento, Metodij 116, 128–129
(n. 34)
Anzulović, Branimir 145
Averescu, Alexandru 31–32
- Bakarić, Vladimir 290, 296 (n. 3)
Balli Kombetar (National Front)
242–243, 246, 252 (n. 27)
Banat 21, 39
banovina 60, 95, 108 (n. 58), 264, 272,
275 (n. 35)
Belgrade Six 289, 301 (n. 41)
Berisha, Sali 244–246
Bessarabia 7, 21, 32, 34, 39
Bleiburg 68, 71, 72, 80 (n. 62)
Boris III, Tsar of Bulgaria 8
Brezhnev, Leonid 221
Bukovina 7, 21, 24
Bulgarian Agrarian National Union
(BZNS) 8
Bulgarian Communist Party (BCP)
113–115, 119, 128 (n. 29), 211, 215,
218–220
Bulgarian Communist Party (BKP) 8
- Canon of Lek 238
Carol II, King of Romania 7, 36, 38–40,
41
Catholic Action 82, 86, 88, 94, 95, 106
(n. 43)
charisma 10–11, 19–21, 24–26, 28–42,
48, 50 (n. 6), 51 (n. 24), 52 (n. 26),
53 (n. 47)
Chetniks 65, 67–68, 79 (n. 43), 80 (n.
61), 194–195, 199
Codreanu, Corneliu Zelea 10, 19, 21,
23–26, 28–42, 46, 48–49, 49 (n. 3),
50 (nn. 4, 6), 52 (n. 35), 53 (n. 48)
“collective remembrance” 5
Communist Party of Yugoslavia (KPJ)
158, 198, 289, 165, 178 (n. 39)
Communist Youth League of
Yugoslavia (SKOJ) 104 (n. 17), 106
(n. 38), 158
Ćorović, Vladimir 261, 265–266
Ćosić, Bora 145
Crainic, Nichifor 31, 34
Crnjanski, Miloš 264
Croat Comité 59
Croat Democratic Union (HDZ) 70
Croat Eagle Union (*Orlovi*) 82, 85,
88–91, 94, 104 (nn. 18, 20),
104–105 (n. 22), 105 (nn. 23, 28,
30), 106 (nn. 37, 38, 40, 43)
Croat Falcon (*Hrvatski sokol*) 87,
89–90, 95, 97, 104 (n. 17), 105 (n.
26), 106 (nn. 36, 38), 109 (n. 65)
Croat Hero (*Hrvatski jurak*) 95, 108
(n. 57)
Croat Peasant Party (HSS) 58, 83, 89,
95, 97, 104 (n. 16), 106 (n. 38), 260

- Croat Peoples Party (HPS) 58, 85
 Croatian Orthodox Church 64–65
 Crusaders' Organization (Križarska organizacija) 82, 85, 91–96, 100–101, 104 (n. 17), 105 (n. 23), 107 (n. 44)
 Čurčin, Milan 267
 Cuza, A. C. 31
- Danilo, Bishop 133–134, 139
 Delchev, Gotse 11, 110–118, 120–124, 126 (n. 7), 130 (nn. 49, 54)
 delegates 284
 delegations 284
 Democratic Party (DP), Albania 244, 246
 Deretić, Jovan 144–145
 Dimitrov, Bozhidar 119, 130 (n. 46)
 Dimitrov, Georgi 155
 Djilas, Milovan 141, 152 (n. 23), 165, 178 (n. 39), 190, 298 (n. 17), 299 (n. 27), 301 (n. 41)
domagoj 85, 94–95, 104 (nn. 17, 22)
 Drašković, Slobodan 266
 Dučić, Jovan 262, 274 (nn. 25, 26)
Dukljanska akademija (DANU) 147
- fascism 3, 10, 19, 21, 28, 42, 49 (n. 3), 50 (n. 12), 51 (n. 14), 66, 69, 71, 95, 111, 114–115, 192, 243
 Fatherland Front 122, 219, 223, 234 (n. 52)
 Female Crusaders' Organization 92–93, 96, 100–101, 108–109 (n. 64)
 Frasheri, Midhat 243, 252 (n. 27)
- Gegs 12, 238, 229, 242, 243
 Goli otok 289
 Gorski vijenac (The Mountain Wreath) 11, 133–135, 139–147, 150, 151 (n. 6), 152 (n. 16), 153 (n. 36), 190
 Great Serbia 58–59, 66, 68, 72, 80 (n. 52), 249, 265
 Great Croatia 56–57, 60–63, 66, 77 (n. 14), 78 (n. 21), 79 (nn. 35, 40), 94
 Greater Albania 12, 235, 243, 245–248, 250, 250 (n. 1)
- Greater Romania 22–23, 25–27, 31, 35, 42
guslars/gusle 180, 182, 184, 186–187, 191, 206 (n. 3), 301 (n. 44)
- Hitler, Adolf 21, 30, 62, 107 (n. 45), 176 (n. 16), 192–198, 198–199
 Hoxha, Enver 13, 236, 242–244, 247, 249, 250, 252 (n. 25), 288
 Hroch, Miroslav 239, 251 (n. 13)
- Iliev, Konstantin 213
 Ilinden uprising of 1903 112–114, 116–118, 126 (nn. 7, 8), 128 (n. 34)
 Independent State of Croatia (WDH) 61, 95, 192, 274 (n. 26)
 integral nationalism 10, 19, 24, 66, 84, 91, 93, 114, 260, 262–264, 265, 271
 Internal Macedonian Revolutionary Organization (IMRO) 8, 11, 110–113, 115–121, 124–125, 126 (nn. 3, 7, 8, 9), 129 (nn. 39, 41, 42)
- Jareb, Jare 69
 Jasenovac camp 65–66, 68, 70–72
 Jonić, Velibor 261, 274 (n. 22)
 Jovanović, Slobodan 159, 265–266, 268, 274 (n. 13), 275 (n. 36)
- Kačić, Father Andrija Miošić 184
 Kardelj, Edvard 12–13, 18, 277, 281, 284–88, 296 (nn. 3, 4), 297 (n. 9), 298 (nn. 15, 17), 300 (nn. 30, 32), 302 (n. 47)
 Khadzhiev, Parashkev 231 (n. 6)
 Khuen-Héderváry, Károly 59, 105 (n. 26)
- Kingdom of Serbia 192, 254
 Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes 1, 6, 57, 77 (n. 8), 135, 254, 258
 Kingdom of Yugoslavia 75, 260, 264, 267, 268
 Kosova 248–250, 250 (n. 1)
 Kosovo 5–6, 12, 133–134, 178 (n. 38), 187, 194–195, 199, 235–238, 240–247, 250 (n. 1), 288–289
 Kosovo Committee 241–242

- League of National Christian Defense 25
 League of Prizren 237–238
 League of Yugoslav Communists (SKJ)
 165, 178 (n. 39), 182, 294–295
Legaliteti 246
 Legion of the Archangel Michael 10,
 19–21, 23, 25–26, 28–30, 32–42,
 44–49, 50 (nn. 5, 6), 51 (n. 26), 53
 (n. 48), 108 (n. 57)
 Ljotić, Dimitrije 266
 Lovćen 136, 143
- Macedonia (Aegean) 7, 113, 125
 Macedonia (IMRO-UMS) 119
 Macedonian Orthodox Church 112
 Macedonia, Pirin region of 113–114,
 119, 122, 127 (n. 10)
 Macedonia, Republic of 4, 246,
 110–111, 115, 117–120, 123
 Macedonia (Vardar) 6–8, 113
Macedonian Review 113
 Maček, Vladko 60–61, 80 (n. 61),
 94–95, 209 (n. 71)
 Mahnić, Anton, Bishop of Krk 82–83
 Maier, Charles 2
 Mandić, Milorad 180–181
 Marković, Lazar 260, 297 (n. 13)
 Marxism, revisionist 280–281, 289,
 291, 298 (n. 14)
 Marxism, Soviet 280, 299 (n. 27)
 Masaryk, Tomáš 84
 Maurras, Charles 10, 19
 Mavrogordatos, George Th. 21
 Mažuranić, Ivan 132, 144
 Merz, Ivan 86, 104 (n. 18), 107 (nn. 43,
 49)
 Meštrović, Ivan 141, 143–144,
 146–147, 153 (nn. 26, 27)
 Milo, Paskal 246
 Milošević, Miloš 266
 Milošević, Slobodan 181, 188, 244,
 289, 298 (n. 17), 301 (n. 44)
 Montenegrin Children's National
 Liberation Movement 158, 176
 (n. 16)
 Montenegrin Academy of Sciences
 (CANU) 146–147
- Moța, Ion I. 23–26, 28–29, 32, 37–39,
 42, 49 (n. 3), 50 (n. 6)
 Mujagić, Mubera 144, 153 (n. 30)
 Mukje accord 243
- National Liberal Party (Romania) 7, 22,
 32
 National Liberation Front (Albania) 243
 National Peasant Party (Romania) 7
 Nazism 28
 Neretva 195–196
 Neumann, Franz 26
 Niedzielsky, Felix 96, 102, 108 (n. 59)
 Nikolaidis, Andrej 147–148, 153 (n. 39)
 Nikolov, Lazar 213
 Niš Declaration 257
 Njegoš, Petar Petrović 11, 16, 131–51,
 151 (n. 6), 152 (nn. 12, 14, 16, 24),
 153 (nn. 28, 36, 39), 190, 199, 209
 (n. 80)
 Noli, Fan S. 240–242, 247–248,
 251–252 (n. 18)
Nova Evropa 267
- Obilić, Miloš 133, 194, 199
- Partisans 11, 65, 67–68, 71, 79 (n. 43),
 80 (nn. 47, 61, 62), 96, 112, 116,
 142, 144, 155, 158–159, 172, 173,
 176 (nn. 16, 19, 22), 189–191,
 193–196, 199, 288
 Pašić, Nikola 59, 73, 257, 273 (n. 10)
 Ante Pavelić (Poglavnik) 10, 57, 59,
 61–64, 69, 75, 77 (n. 15), 79
 (n. 40), 95–96, 101–102, 192, 194
 Party of (Croatian State) Right (HSP)
 56, 74, 77 (n. 7), 84
 Pijade, Moše 160
Pobeda 142
 Praxis group 289
 Pribičević, Svetozar 7, 57, 59, 89, 262
 Prishtina, Hosan 241, 252 (n. 23)
 Protocols of the Elders of Zion 28
 Protulipac, Ivo 91, 93, 105 (n. 23), 108
 (n. 57)
- Qemal, Ismail 239, 251 (n. 15)

- Rački, Franjo 55, 83
 Radić, Stjepan 58–59, 69, 77 (n. 9),
 83–84, 89, 90, 94, 104 (n. 16), 186,
 192, 209 (n. 71), 260
 Radical Party (Yugoslavia) 59, 258, 260
 red scarf 162, 163–165, 173, 177 (n. 37)
 reproduction (Marxist notion) 217–218,
 226–227
 Rešetar, Milan 135, 151 (n. 9)
 Romanian Orthodox Church 10, 35–36
 Ranković, Aleksandar 289, 298 (n. 17)
 Rugova, Ibrahim 244–245
- Šakić, Dinko 72
 Sandanski, Yane 110–116, 119–123,
 126 (n. 8), 130 (nn. 50, 51, 54)
 Sarafov, Boris 116, 128 (n. 34)
 self-mangement 11, 157, 179 (n. 49),
 286, 288, 293–295, 300 (n. 31)
 Seniorat 85–86
 Serb Cultural Club 265–266
 Serbian Orthodox Church 60, 64, 78
 (n. 21)
 Shatorov, Metodij 116, 128 (n. 34)
 Shkodër 237, 239
 Sima, Horia 30, 39–40, 49 (n. 3), 50
 (n. 6)
 Soviet Union (USSR) 3, 9, 12–13, 40,
 92, 159, 170, 190, 197–198, 214,
 221, 277, 285–286, 288–291, 300
 (n. 30), 302 (n. 45)
 Spasojević, Živan 259
Srpski glas (Serb Voice) 265–266
 Stalin, Josef 12, 107 (n. 45), 158, 197–
 199
 Stalinism 214, 235, 281–282, 288, 294,
 300 (n. 30), 301 (n. 41)
 Stamboliiski, Aleksandar 8, 113, 155
 Stanković, Marica 91, 95–96, 105 (n.
 23), 108 (n. 54), 108–109 (n. 64)
 “standard of living” (*zhizneno*
 ravnishte) 219–220, 238
 Stanojević, Stanoje 257, 273 (n. 8)
 Starčević, Ante 55, 56
 “state socialism” 281, 285, 288
 statism 281, 284, 285, 286, 287, 288,
 290, 291, 292, 301
- Stelescu, Mihai 31, 37–38
 Stepinac, Alojzije, Archbishop 76,
 95–96, 105 (n. 30), 107 (n. 49), 194
 Stojadinović, Milan 263–264, 275
 (n. 30)
 Stojanović, Ljubomir (Ljuba) 259, 274
 (n. 16)
 Strossmayer, Josip Juraj 55–56, 60, 76
 (n. 5), 83
 Šufflay, Milan 58
 Sugar, Peter ix, 5
 Supreme Macedonian Committee 113
- Tito, Josip Broz 9, 11–12, 66, 68, 71,
 142, 154, 158, 160, 162, 174 (n. 3),
 177 (n. 37), 178 (n. 39), 179 (n. 48),
 180, 193, 195–197, 199, 202–204,
 243, 249, 277, 280–281, 285–288,
 291, 295–296, 297 (n. 14), 298 (n.
 17, 21), 299 (n. 27), 300 (nn. 29,
 30), 302 (n. 49)
 Tito–Stalin split 9, 13, 18, 112
 Tomović, Slobodan 146
 Torch of Youth 154, 174 (n. 3)
 Tosks 12, 238–239, 242–243
 Transylvania 7, 21, 24, 34, 39, 48
 Treaty of San Stefano 237
 Tucker, Robert 30, 34, 42
 Tuđman, Franjo 54, 70–71, 181, 187–
 188
- UMO-Ilinden 120
 unitarism 57, 76 (n. 6), 284–285, 287,
 290–291, 301 (n. 41)
 Ustaša movement 10–11, 16, 57, 59–72,
 76, 79 (n. 35), 80 (n. 61), 95–96,
 192, 195, 199
- Văcăreșteni* 23–25, 36–38, 44–45
 Vjekoslav, Vrančić 67
 Vlachs 59–60, 78 (n. 21), 123
 Vrbica 168
 Vuk, Stefanović Karadžić 184
- Weber, Eugen 21, 33, 41
 Weber, Max 19–21, 51 (n. 26)
 Wilson, Woodrow 242

- Yugoslav Falcon (*Jugoslavenski Sokol*)
89–91, 104 (n. 17), 105 (n. 34)
- Yugoslav Pioneer Organization 154,
157–159, 162, 170, 178 (n. 41)
- Yugoslav Socialist Republic of
Macedonia 111–112, 122–124, 125
- Yugoslav Radical Union 263–264, 275
(n. 30), 275 (n. 32)
- Yugoslavism 56–57, 76 (n. 6), 83, 91,
97, 105 (n. 26), 135, 141, 144, 149,
254–255, 258–268, 271–272, 273
(n. 2), 276 (n. 44), 281, 282, 291
- zadruga* 186, 188, 203
- Žanko, Dušan 95
- ZAVNOH see (Antifascist Council of
the National Liberation of Croatia)
190
- Zhivkova, Liudmila 115
- Zhivkov, Todor 219–220, 224, 225, 234
(n. 56), 115
- Zog, King of Albania (Ahmed Zogu) 9,
235, 242, 247, 252 (n. 19)